

PROGRAM NAUCZANIA

Przedmiot: **Podstawy socjologii / Socjologia**

Rodzaj studiów: **jednolite magisterskie**

System: **dzienne**

Kierunek: **Finanse i Bankowość / Informatyka i Ekonometria**

Rok studiów (semestr): **1 / 3**

Forma zajęć: **ćwiczenia**

Liczba godzin: **30**

Prowadzący: **Jakub Niedbalski**

CELE KSZTAŁCENIA:

Celem kursu jest zapoznanie studentów z głównymi zagadnieniami z zakresu socjologii ogólnej, w tym przede wszystkim, podstawowymi pojęciami i terminami niezbędnymi do opisu rzeczywistości społecznej, poznaniem najważniejszych teorii socjologicznych i metod stosowanych w trakcie realizacji procesu badawczego. Podczas zajęć studenci uczą się analizować rzeczywistość społeczną oraz zachodzące w niej zmiany.

TREŚĆ KSZTAŁCENIA:

1. Przesłanki narodzin socjologii i jej wyodrębnienie jako dyscypliny naukowej oraz charakterystyka głównych paradygmatów;
2. Podstawowe założenia teoretyczne i główne metody badawcze:
 - teorie: t. funkcjonalna, t. ewolucyjna, t. konfliktu, t. wymiany, t. interakcjonistyczna;
 - metody: typologie badań socjologicznych, charakterystyka procesu badawczego, obserwacja, wywiad, badania monograficzne, metoda biograficzna, fokus, badania surveyowe.
3. Kultura i jej wpływ na życie społeczne:
 - pojęcie kultury w socjologii
 - mechanizmy wpływu kultury na życie społeczne
 - kultura masowa i proces homogenizacji kultury
 - kultura masowa a propaganda
4. Jednostka w społeczeństwie:
 - a. osobowość społeczna
 - pojęcie osobowości
 - elementy składowe osobowości
 - b. rola społeczna
 - oczekiwania związane z rolą
 - stosunek jednostki do roli
 - proces przyjmowania roli
 - c. socjalizacja
 - proces socjalizacji i jego podstawowe mechanizmy
 - stadia socjalizacji
 - socjalizacja a społeczeństwo
5. Więzy społeczne
 - pojęcie więzi społecznej
 - typy więzi społecznej
 - proces tworzenia i rozpadu więzi społecznej

6. Struktura społeczna

- a. podstawowe elementy struktury społecznej
 - pozycje i ich układy oraz sieci
 - role a układy ról
 - konflikty
 - wymiary struktury
- a. rodzaje struktur społecznych
 - grupy: rodzaje, normy grupowe, konformizm, siła i dynamika grup
 - organizacje: typy i rodzaje organizacji, wewnętrzna struktura organizacji i ich dynamika zmian
 - instytucje: rodzina, gospodarka, system rządzenia i edukacji, religia
 - społeczeństwa
 - struktury międzynarodowe

7. Nierówności: klasowe, etniczne i płci

8. Ład społeczny i jego zaburzenia

- a. zagadnienia porządku społecznego
 - budowanie ładu społecznego
 - czynniki zagrażające porządkowi społecznemu
 - kontrola społeczna
- b. dewiacje społeczne
- c. konflikty i niepokoje społeczne
 - źródła konfliktów społecznych
 - typologie i funkcje konfliktów
 - rozwiązywanie konfliktów i skutki sprzeciwu społecznego

9. Zmiana i rozwój społeczny

- czynnik zmian
- modele zmian

WYKAZ UMIEJĘTNOŚCI:

Po ukończeniu kursu student powinien znać podstawowe pojęcia, mechanizmy i zjawiska społeczne a także nabyć umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej do opisu rzeczywistości społecznej.

FORMA WERYFIKACJI WIEDZY:

Obecność, aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz test końcowy.

LITERATURA:

I. Podstawowa:

1. Goodman N. (1996) *Wstęp do socjologii*, Zysk i S-ka
2. Szczepański J. (1970) *Elementarne pojęcia socjologii*. Warszawa: PWN
3. Turner J.H. (1998) *Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie*. Poznań: Zysk i S-ka
4. Walczak-Duraj D. (1996) *Wykłady z podstaw socjologii*. Łódź: Wydawnictwo UŁ

II. Uzupełniająca:

1. Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M., (1997), *Psychologia społeczna*, Zysk i S-ka, Poznań
2. Berger P. (1988) *Zaproszenie do socjologii*. Warszawa: PIW
3. Giddens A. (2004) *Socjologia*, Warszawa: PWN
4. Januszek H., Sikora J., (1996), *Socjologia pracy*, AE Poznań

5. Mendras H. (1997) *Elementy socjologii*. Wrocław: Siedmioróg
6. Morgan G., (1997), *Obrazy organizacji*, PWN Warszawa
7. Polkowska – Kujawa Jolant (2004) *Socjologia ogólna. Wybrane problemy*. Warszawa: SGH, Oficyna Wydawnicza
8. Sztompka P. (2006) *Socjologia*. Warszawa: Znak